

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az otthon védelme.

Debreczen, jul. 21.

Csak a legtávolabb' körvonalalaiban ismerjük egyelőre a homstead-javaslatot, de már így is konstatálnunk kell, hogy nem ezt várjuk és nem ez az, amit a kormány hosszú idő óta sippal-dobbal hirdetett: megmentettük a kisembert. Ezek a kivonatok, vázlatok is kézenfekvő módon bizonyítják, hogy a családi otthont nem megvédeni, hanem az uzorásoknak kiszolgáltatni akarják.

A törvényjavaslat kimondja ugyan, hogy mindazok a magyar honosok, akiknek házasársuk vagy törvényes kiskorú gyermekük van, vagy a természetes gyermek atyja vagy anyai nagyszülője 8000 korona értéket meg nem haladó tulajdonát képező fekvőségből otthont alapíthat. Ez a törvény alapja. Már ezt az alapot is merészen megintatja az a másik tény, hogy a törvény mégis csak keres kibuvókat a nagylelkűség alól, amelyeket szép szakban és elvben megállapít.

A nagylelkűséget lealázó rendel-

kezések ugyanis a következők: Az otthonminőség a telekkönyvben följegyeztetik és a hatálya az, hogy az alapító személyi tartozása fejében csak úgy vonható végrehajtás alá, ha a követelés az alapítás előtti időből származik, vagy adó, tartási kötelezettség, tilos cselekedet, vagy élelmi, tüzelő, világitószerek vételára címén keletkezett és a hitelező szatócs, vagy az alapító gyógykezelésért, eltemetéseért vagy az otthonon emelt épület költségeiért keletkezett és egy év alatt a követelés keletkezése után peresítette is a hitelező. A végrehajtás rendszerint csakis az otthon hasznélvezetére, nem pedig állagára terjedhet, de az állagra is terjedhet, ha az alapítás előtti időben keletkezett a követelés, de az alapítás utáni első öt év alatt nyer végrehajtási fedezetet, ha a követelés a hasznokból ki nem lenne elégíthető s ha a tartozás tilos cselekedetből származott.

A családi otthonnak a megvédése alatt tehát ott rejtőzik a feudális urak és a hitelezők érdeke. Nem is a hitelezők, hanem az uzorások érdeke.

Igenis, a homstead megvédi a családi otthont a szolid, becsületes kishitelezők ellen, ellenben az uzorások körmeinek kiszolgáltatja a szegény adóst. Olyan embert, aki becsületből, bizalomból hitelez, nem ismer a homstead-törvény. Viszont az ilyen ember nem is merészel többé kölcsönadni. Elcsik tehát a kisember, aki az otthon védelme alatt is csak rá fog szorulni a kölcsönökre, a tisztességes hiteltől. Futni fog az uzoráshoz, aki a homstead-törvény szakaszai között is fog találni kerülő utakat, amelyeken eljuthat nemcsak a kölcsönadott összeghez, de az uzora-kamathoz is.

A modern kornak régi követelése, hogy minden kulturállamban megvédjék a családi otthont. Ahogy azonban fölépítették a javaslatot, az többé nem az otthon védelme, hanem az uzorások szalvusz konduktusza. A kereskedelmi kamarák kapták meg első sorban véleményadás céljából a javaslatot. Nekik kötelességük, hogy a kormányt informálják a fenyegető veszedelemről. A kereskedelmi kamaráknak kell első sorban visszautasítani a javas-

A boszniai okkupáció.

Jubileumi emlékek.

Füres és szomorú jubileumra készülődnek most Bécsben. A legközelebbi hetekben lesz a harmincadik évfordulója annak, hogy az osztrák magyar monarchia csapatai átlépték Bosznia és Hercegovina határát s ezek az országok az európai hatalmak mandátuma alapján a monarchia birtokába kerültek. 1878 július 10-én egyezett meg a berlini kongresszus a berlini szerződés minden lényeges pontja felett. A 25. szakasz megadta a felhatalmazást Ausztria-Magyarországnak Bosznia-Hercegovina elfoglalásához és közigazgatásához. Július 27-én a katalmak ratifikálták a szerződést. Néhány nappal később a portából is megérkezett a hivatalos nyilatkozat, hogy a szultán hozzájárul a szerződéshez s elismerte a berlini szerződés érvényességét. E nyilatkozatok kicserélése után megkapta a báró Philippovics tábornagy parancsnoksága alatt álló boszniai és a Jovanovic altábornagy vezetésével készenlétbe helyezett hercegovinai okkupációs hadsereg a parancsot a bevonulásra. Július 24-én lépték át Brod mellett a határt. Egy időben megtörtént a

bevonulás Bosznia északkeleti és északnyugati részén, míg Jovanovic altábornagy kelet felől operált.

Az inszurgensek számát a különbözőképpen becsülték meg. Katonai részről eleinte 50.000-65.000 fölkelőre számítottak. Később ezek számát 25.000 inszurgensre tették. Kállay Béni közös pénzügyminiszter, aki alaposan ismerte a boszniai viszonyokat, kitarított ama nézete mellett, hogy ott 10.000 inszurgensnél sohasem volt több, de ezek az osztrák-magyar hadsereg lassu előrehaladása folytán a hegyi utakon folyton előre siettek egy pozícióból kiverve, a másikon ismét egyesültek, az okkupációs sereget újból és újból megtámadták s előrejutását meggátolták. Az első összecsapások Hercegovinában és Magláj mellett folytak le. Jovanovic altábornagy előőrse Citluk mellett inszurgens seregre talált, amely élénk tüzzel fogadta. Az inszurgenseket azonban visszaverték és ezek kénytelenek voltak Mostárba visszavonulni. Magláj mellett viszont egy huszáreskodront hátulról támadta meg a felők egy csoportja és ennél a szerencsétlen összeapásnál hetven huszár elesett. Sarajevóban, Mostárban a felkelők urai lettek a helyzetnek.

Sarajevóban Hadschi Lója vette át a kormány és a fölkelés vezetését, Mostarban a kaimakamot és a muttit megölték, egy ülemát tettek meg kormányzóknak s a török katonaság a fölkelőkkel együtt dolgozott. Keleten sem volt az okkupációs csapatoknak eleinte szerencsésük. Gróf Szapáry altábornagy hadosztálya augusztus 6. és 8-ika közt Dobsina mellett érzékeny vereséget szenvedett s először Dolni-Tuzláig, azután Gracanicáig, majd Dolsojig volt kénytelen visszavonulni. Ezek a győzelmek a fölkelők fanatizmusát csak feltűzesítették, úgy, hogy Sarajevót csak nagy csata után lehetett bevenni. Báró Philippovich tábornagynak kezdettől fogva az volt a szándéka, hogy Sarajevót augusztus 18-án, a király születése napján foglalja el. E végből meglátsította operációit s ezzel nagy taktikai és politikai hibát követett el, mert a lassu előrevonulást az inszurgensek a gyöngeség jelének tekintették, de egyébként is ezzel lehetővé vált, hogy Philipovich serege elé siessenek s azt ismét Sarajevo előtt fogadják.

Lassanként, a szenvedett tanulságok következtében az okkupációs sereget 100.000 emberre erősítették meg. De szept.

HABÉCZY FÉST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

latot. S ha a kormánynak nem lesz kellő belátása, akkor jöjjön a többi fórum, jöjjön a nemzet és teljes erővel kiáltssa a javaslatra, a mely mást ígér és mást ad: Vissza!

Szoboszló új polgármestere

A hivatalátadás megtörtént.

A tisztikar a város új fejénél.

Hajdusoboszló rendezett tanácsú város közönsége közmelegnyugvással fogadta G. Tóth János volt főkapitányának polgármesterré történt megválasztását. Oszta'lan bizalommal fogadta azonban az új polgármestert a városi tisztikar is, amely új vezető tisztviselője számára meleg ovációt rögtönzött ma délelőtt, abból az alkalomból, hogy az új polgármester ma tényleg átvette hivatalát.

A tisztikar küldöttségét Pénztáros István városi főjegyző vezette. Meleg, rokonszenves szavakban üdvözölte G. Tóth János polgármestert és arra kérte, hogy a tisztviselők irányában eddig tanusított kollégialis viselkedést tartsa meg és iktassa programjába a tisztviselők érdekét, akik frissült erővel fognak az új munka-időszakban a dologhoz s az lesz főfigyekezetük, hogy az új vezér becsülését kiérdemeljék.

G. Tóth polgármester meghatva hallgatta végig a nem várt üdvözlő beszédet és hosszabb válaszban biztosította a tisztviselőket rokonszenvéről és arról, hogy a jó, dolgos tisztviselő érdekében minden szolgálata re kész. Majd kezét szorított a tisztviselők csapatával, azután hozzálátott a hivatal átvételéhez.

A hivatal átadását egy erre kiküldött bizottság eszközölte s a munka eltartott egész a délutáni órákig. A hivatal átadása után a volt polgármester vett bucsut a tisztviselőktől s azután eltávozott a közügyek házából, ahol az ő számára már nincs hely.

17-én is sikertelen maradt Zach tábornok kísérlete, hogy a fölkelőknek Bishac mellett megerősített állásait elfoglalja. Csak szeptember 19-én kapitulált Bishac, szeptember 22-én hódolt meg Tuzla, 24-én Livno és végre Klobuk, a hercegovinai fölkelők utolsó menedéke. De a közdelem elhúzódott októberig; csak október elején került az osztrák-magyar hadsereg kezére Visegrád, Gorazda, Cajnica és Foca. Október közepén elhatározhatta a hadvezetőség, hogy a 160.000 főnyi sereget 60.000 főre redukálja.

Ami ezután következett, arra nem lehetnek büszkéek Bécsben. Olyan gyalázatos rossz adminisztrációval dolgoztak a mindenünnen összetoborzott hivatalnokok, hogy 1881-ben ismét fölkelés támadt. Azóta valahogy csend van Boszniában, de sok öröme ebben nem lehet a monarchiának. Szerencsétlen vállalkozás volt az okkupáció — most harminc év múltán sincs hasznunk belőle. Ausztriának sincs, pedig az egészen a maga képére akarja átalakítani Bosznia-Hercegovinát, de még kevésbé sincs nekünk. Nyügöt vettünk vállunkra s nehéz pénzt fizetünk érte. Erre emlékeztet ismét a most kezdődő jubileum...

A színház válsága.

Zilahy Gyula is nyilatkozik.

A társas szerződés története.

A debreczeni színház válsága ügyében ma Zilahy Gyula, a színház igazgatója is nyilatkozik. Hosszu levele, amely a ténykérdésre vonatkozó hiradásunkat szintén megerősíti, több érdekes, bár nagyrészt tudott dolgokat közöl. Itt adjuk a levelet egész terjedelmében:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Debreczeni Független Ujság” vasárnapi számában, „A debreczeni színház társület lett” címen egy hosszabb közlemény jelent meg. Kérem megenyedni, hogy néhány sorban én, mint a debreczeni színháznak még három évig szerződötött igazgatója, néhány sorban — mint legilletékesebb — őszintén válaszolhassak. Teszem ezt annyival is inkább, mert kötelességem tenni, úgy közönségemmel, mint tagjaimmal szemben, akik kérdezhetik: Hát mi a fránya! Ki hát az igazgató!

Rövid feleletem ez: Magam vagyok — és már anyagilag is rendezett — szinigazgatója a debreczeni színháznak, akivel bizsem: — mert bizom újabb munkakedvemben — meg lesz elégedve, úgy felettes hatóságom, mint a közönség, valamint társulatammal is, amelyet egy pár kitűnő taggal megerősítettem. Most már a lidérfenyek nem veszik el szemem világát és a lidérenyomásoktól ment leszek. Kérem most meghallgatni a tényeket:

(Tárgyalások a színház átvételéről.)

Az utóbbi idényben annyi kulissza-és külvilági támadás ért engem, melyekből ártatlan feleségemnek is kijutott jó rész, mely már a végelkéséredés fokára jutott. Tudtam, hogy kötelességeim és kötelezettségeim vannak. Mintegy martir dolgoztam tovább, hangtalanul, panasz nélkül. Tagjaimat pontosan, percre fizettem. A közönséggel szemben igazgatói működésemmel igyekeztem megfelelni. Az utolsó hetekben nem tudtam színre hozni a már készen álló „Tatárjárás” operettet, három elsőrendű tagom lemondása miatt, akik betegét jelentettek. A nyári idény kezdete előtt ez a csapás is jött rám, a mely anyagilag négy-ötezer kor.-t jelent.

Igy elkezeredett helyzet és körülmények között Letzter József azt az emberi ajánlatot tette: Ha nekem és feleségemnek szerződést szerez, szóval kenyereünk lenne, átvenné a színházat egy elsőrendű művezető mellett és Debreczenben anyagilag rendezne. Tisztán a becsülettel kell, hogy távozhassam. Válaszom ez volt: „A színház átadásához nekem jogom nincs” azt én csak a városi tanács és szinügyi bizottság jóváhagyásával tehetem. Ha ott beleegyezésre találunk és a művészi vezetésre ajánlott művezetőt elfogadják, úgy beszélhetünk a dologról. Így irányban folyt a tárgyalás köztem és Letzter József között két hétig, míg ő az illetékes fórumokkal és egyénekekkel tárgyalta. Ezalatt a nyiregyházi idény végett ért, melynek befejezése előtti napon ezt a tervet Nyiregyháza közölték Békés Gyulával, mint bizalmasommal. „Ha a megmentésed kívánja, helyes!” válaszolta.

Köztem és Letzter között, mondom: ez az ügy még a tárgyalás, beszélgetés, puhatolozás stádiumában állott — a nélkül, hogy egy sornyi hivatalos kérdést tettem volna hatóságom-

hoz. Békés Gyula azonban, ha nem is írásban, de hivatalosan kijelentette, hogy Zilahyval szemben semmit nem tesz, de Letzterrel szemben ő jogosan pályázik. Uram Isten!! hisz pályázatról szó sem volt! Tehát mondjuk úgy, hogy azokat az anyagi feltételeket ő is megadja, melyeket Letzter.

(A statusquo helyreáll.)

Eddig a dolog jól van. De hát: „Nincs a teremtésben vesztett csak én!” Mert mi származott volna a kettős Letzter-Békés harcból? Az én bukásom. Ezt én is éreztem, de jó barátaim — (hála Istennek azok is vannak Debreczenben, még pedig szép számmal) — is figyelemre méltóan, hogy ez bekövetkezhetik. Ezt átérzte Letzter olyannyira, hogy az illetékes helyeken visszavonulását bejelentette, mire az eddigi nem hivatalos tárgyalásokat én is semmiseknek, meg nem történteknek jelentettem ki.

A sajtót megkértem, hogy a hírről, mely már az utcára kikerült, ne írjanak semmit. Az ügyek nem használ, nekem árt. Meg is tette a sajtó és hálásan köszönöm.

(A fizetési zavarok.)

Mindamellet mégsem használt nekem semmit, mert amitől félttem, — és ez igen természetes is, — ez a távozási hirtelenségem megint a pénzügyi hitelemet. Itt kezdődik aztán egy borzalmas szenvedés és mondhatni, csaknem tragédia.

A tagok szüneti fizetésére és a szinigazgatói engedélyem rendezésére nem volt pénzem. A múlt évben egy szavamra, egy kérésre megkaptam a szükségletet a pénzügyintézetől, hova fordultam. Most, mikor híre ment, hogy szeretnék szabadulni, ugyan ki ne lenne tarozkodó?

Olyan volt a helyzetem, hogy nem csak kérni nem mertem, de az emberek elé szégyeltem menni. Jártam, keltem lehetetlenül. Irigyeltem az örültet, aki él, mint az állat és nem érez. Ez már az örütség jele volt. Vidor Pálra gondoltam. Egy golyó és vége mindennek. Csak lódom volt előttem, kiket ő-ültség szereztek. Ez nem lehet. A családirtás borzasztó eszméjével foglalkoztam. Szerkesztő Uram! — Ez így van. Ennyi csapás után nem szégyelhetem kimondani.

És mi történik? — Belép hozzám két szép kicsi fiam és így szól az egyik: „Édes apám! Örüljön velünk, mert jó bizonyítványunk lesz! Soha nem volt ilyen boldog szünidőnk, mert most már nem kell pótvizgára készülni.”

(A társas szerződés létrejön.)

Miért mondom el ezt és ezeket, kérdezné valaki?? Ide tartozik ez! mert csodálatos hatása volt kisebbik fiam e pár szavának. Elindultam ki az utcára. Hova — még magam sem tudtam! Letzter József volt az első, ki velem szembejött. Jöhetett volna más is segítségemre, mert vannak még emberek Debreczenben — de hát Letzter volt. — Letzter József tudtomra adta, férfias nyíl becsületességgel: „Az átadási kísérletzés tervét”, ő indítványozta, mert megmentésemről volt szó. El sem képzelte, hogy így végződik. — Visszavonult, mert ennek is így kellett lenni. Itt is megmentésemről volt szó. Azt is elismeri, hogy borzalmas helyzetemnek ő az oka. Felajánlja támogatását, anélkül, hogy fixfizetést vagy a jövedelemből e három év alatt egy fillért is kérne vagy követelne. Mellém áll, hogy ő, mint üzletember, mint három év alatt rendezze anyagi helyzetemet és tisztán becsülettel vonuljak vissza vagy dolgozzam tovább!

Na most, ennyi nyíltság után az én helyzetemben: kérdem a világot, hogy ki az, aki követ vethet reám, amiért a felém nyújtott jobbot elfogadom? Isten áldja meg őt érte, mert talán most minden jobbra fordul. Egész jóra soha! Sok készpénzzel kezdtem én a színigazgatást, mely eluszott. Hogy hova? Ne kérdezze senki, mert úgy sem tudom. Annyit azonban tudok, hogy a debreczeni kötelességemnek meg kell és meg is tudok felelni. A krízisen túl vagyok. Igaz. Ugy van, hogy Letzter támogatása mellett tagjaim két havi gagóját augusztus 16-ig kifizetem. Színigazgatói engedélyem (koncesszió) rendben van. Egy telefonon bárki kérdezheti az érdekelteknél, hogy nem-e pontosan teljesítettem kötelességemet? — Igen. Van is adósságom szépen. Van az államnak is. És, akinek nincs: az dobhat rám követ. Az engem nem üt agyon.

(A vezetés és támogatás.)

Most még egy részletre kell választanom, mely megnyugtathatja a közönséget és a sajtót: Ez a művészi vezetés. Az én keserveim mellett, mely privát természetű, melyet őszintén kitártam: kötelességem erre nézve is megnyugtatólag nyilatkozni.

Most, hogy az anyagi gondoktól mentes vagyok, melynek rendezését Letzter József, egy becsületes művész-iparos, ki a városban rokonszenves is kezébe vette, én teljes mértékben az előadások felügyelete és a színpadi munka foglenni feladatomban. Ebben támogatni fognak.

Ferenzi Frigyes az új rendező, ki az énekes műveket látja el. Ferenzi Frigyes holnap indul művészi tanulmány útjára: Ő ugyanis megnyerte a Wágner Sigfried rendezői nagy díjat, mely mellett az állam is támogatásban (400 korona) részesíti. Ferenzist három napra magam mellé kérttem Gödöllőre és vele a máramaros-szigeti és az októberi programot állítottam össze. Budapesten megnéztem vele is a Csók-Király operettet, melynek sikeréről és általában az ő művészi terveiéről levelet küldött ki hozzám Gödöllőre és megkezdte tanulmányútját.

Továbbá: hiszem — mellettem lesz Békés Gyula volt titkárom, a színművek rendezésével, aki bebizonyította néhány darabbal, melyet ő rendezett, hogy kitűnő és lelkiismeretes rendező is tud lenni. Nagyon sajnálom, hogy mint titkár távozott mellőlem, amin már nem lehet segíteni, mert előttem szóval, a közönség előtt a sajtó útján hosszú cikkben jelentette ki állásától való megváltását. — Művészeti ügyemnek — remélem — lelkes vezére lehet.

Az én színpadi szereplésem és rendezésem szintén ismeretes a közönség előtt. Társulatomat, mely most is egyike az ország legerősebb személyzeteinek, a Népszínház egy kitűnő és országosan ismert művészeivel megerősítem. Nevét nem közölhetem, mert a szerződés nincs aláírva. A segédszemélyzetet szintén a Népszínház tagjaival pótolom. Rövidesen teljes hivatalos munkaprogramot és személyzeti névsort fogok adni.

Azt hiszem, a Debreczeni Független Újság vasárnapi számában közölt cikkre tüzetesen válaszoltam. Kérem, kedves szerkesztő ur — ha úgy találja — adja közre, mert azért is érdekes, hogy ilyen őszinte és igaz, de szomorú levelet még igazgató nem írt. Mely annál szomorubb, hogy ezt a Zilahy-párnak kell elmondaniok, kik az ország dédelgetett művészei és egyénikévénciei voltak és talán, ha Isten most már velünk lesz, leszünk.

Kiváló tisztelettel
Zilahy Gyula,
a debreczeni színház igazgatója.

Caruso felesége megszökött.

És meglopta a drága férjét

A tenorkirály tragikomikuma

Rabbi Akibának ma nyugtalan napja lehetett; a porladó bölcs úgy érezhette, hogy a jó hire forog kockán. Mert ezuttal olyan hirt jelent a táviró, a mely mégis csak új a rap alatt. Új, noha ócska romantikáról, asszonyszöktetésről van csupán szó benne. De a részletek, azok vadonat újak. Mert ezuttal nem tenorista szöktette meg másnak a feleségét, hanem megfordítva történt: más valaki szöktette meg a tenorista feleségét. A tenoristát? Dehogy! A tenorista királyért, a tenorista Caesarét, hogy ne mondjuk: a tenorista istenét. Röviden: a Carusót.

Caruso felesége megszökött. Elszöktették a Caruso feleségét. Carusót, akiért rajonganak a nők Alaszkától Kamcsatkáig, sőt még azon túl is.

Flórenci távirat jelenti a tragikomikus hirt, amelynek olvastán bizonyos káröröm-féle ébred az emberek szívében. Káröröm és hála. Azoknak a férjeknek örült nagy tömege, akik a csáb-tenoristáknak köszönhetik agpancaikat, most testületileg megbosszulva érezhetik magukat, amikor arról értesülnek, hogy ime, Carusót is érheti ilyen baleset. Hogy ki volt az, aki a megcsalt férjek eme alfajának nevében végrehajtotta a bosszút, az egyelőre még titok, táviratunk nem emlíkszik meg a nevről. Hanem ehelyett beszámol arról, hogy a szöktető ur régi barátja Carusónak (és nejének). Nehogy pedig csak egy percig aggódjunk a szökevény pár jövőjeért, a távirat megjegyzi azt is, hogy Carusoné meglepő alapossgal markolt bele férje pénztárába: rengeteg summát és minden ékszerét magával vitte, már csak azért is, hogy a férj ne kételkedhessék felesége szökési szándékának komolyságában... A szerelmes pár állítólag Angliának vette útját.

Mondják, Caruso nagyon le van verve, felesége hűtlensége miatt s azt mondta barátainak, hogy mindent megbocsát és visszafogadja nejét, ha bűnbánóan visszatér. — Valószínű, hogy ezt halk, finom, tremoloban mondta, a melyért utólag ányújtotta a költségsszámlát az impresszáriónak, de hát a késő bánat és a megbocsátási szándék nem használt. Carusoné messze jár, boldog szerelmesének oldalán.

Ebben az asszonyban határozottan van valami a nagy ujitók merészségéből. Ime, ő megfordítva játsza el férjének kedves operáját, a Lohengrint. Ezuttal Lohengrin marad ott magára a parton és brabanti Elza volt az, aki odébb állt a szerelemnek fehér hattyu vontatta csolnákán... Sőt nagyobb biztonság kedvéért — ez is ujitás — evezőst vitt magával.

Viharok a megyében.

Égháboru és villámosapás.

Tűz Mikepércsen.

Ma és az elmúlt éjszaka folyton sötét, komor fellegek borították Debreczen egét s a nap csak néha-néha, vendégkép dugta elő fejét. Nem úgy volt ám a közeli vidékeken. A sötét fellegek nemcsak szelid zápor alakjában vonultak át Hajdumegye községein, hanem ugyancsak megmutaták, hogy mi lakozik bennük.

Mikepércsen például két és félórán keresztül tartott a borzasztó villám. Ez alatt felhő zakadás módjára hullott alá az eső és folytonosan csattogott, villámlott. A lakosok félve húzódtak meg lakásukban és csak azt várták, hogy mikor dönti össze kis házacskájukat a rettentő vihar.

Kétségbeesésük közepette egyszerre óriási csattanás rekesztette meg a levegőt s egy pillanat alatt lángba borult Vig Lajos ácsmester háza. A lakosok a szakadó viharban hozzáláttak a tűz eloltásához, de nem tudták lokalizálni és a ház egészen a földig leégett. Emberéletben szorenesére nem esett kár, mert Vig Lajos és családja a végzetes pillanatban nem voltak odahaza.

Hasonló viharok voltak Böszörményben, Szoboszlón, Hadházon, Földesen, Tiszacsegén. E helyeken is nagy felhőszakadások voltak, de nagyobb megkérdőszódások nem fordultak elő.

Gromon Dezső tragédiája

A báró állapota változatlan.

Az orvosok remélik, hogy felépül

Az életunt államtitkár, a legelegánsabb mágnás, második napja fekszik átlőtt tüdővel lakásán. Az a revolverlövés, a mellyel tegnap ki akarta oltani sokak előtt irigyelt életét, nagy szenzációt keltett annál is inkább, mert az első pillanatban senki sem tudta, hogy mi lehetett annak az oka, hogy a báró látszólag gondtalan és vidám életét el akarta vetni magától. Most már bizonyos, hogy az anyagi zavarok adták kezébe a gyilkos fegyvert.

A nyugalmazott államtitkár állapota még mindig rendkívül súlyos. Virostétek Győző dr. mentőorvos tegnap átadta a beteg fölött való felügyeletet Farkas dr. kórházi főorvosnak, aki ismételtelen megvizsgálta a beteget. A vizsgálat eredményéről az orvosok ma délben jelentést tettek közzé. Eszerint báró Gromon az éjszakát nyugodtan töltötte. Hőmérséklete 36,1, érverése 88, közérzése jó.

A beteg állapotáról Pekáry József dr. kerületi rendőrkapitány hivatalos jelentést terjesztett a főkapitányság elé, ahonnan viszont a miniszterelnököt értesítették a kedvező jelentésről.

Az orvosok a mai nap kimenetelére elé aggodalommal néznek, mert mára vár-

ják a krízist. Véleményük szerint, ha láz nem lép föl, a bárót megmenthetik az életnek. Egyelőre nincsen semmi jel arra, hogy sebláz komplikálja a helyzetet s tekintettel arra, hogy a beteg nyugodtan fekszik, remélik, hogy elkerülék ezt a veszedelmet. De akkor még mindig fennmarad az az eshetőség, hogy a golyó roncsolásai következtében *tüdőgyuladást* kap az államtitkár, ami szintén végzetes lehet.

Több lap az öngyilkossággal kapcsolatban ma azt írta, hogy Gromon agglegény volt. Ezzel szemben a tény az, hogy az államtitkár nős s hogy évekként ezelőtt Zárkó Milán volt főispán unokahugát vette feleségül. A házasság azonban nem volt boldog. Évekként ezelőtt elvált a feleségétől, aki azóta a telefonközpontban keresi meg a mindennapi kenyerét.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Elkészült a tervezet.

A szervező kisbizottság munkája.

Debrecen város tisztviselőinek fizetésrendezése, amely egyike volt azoknak a bizonyos tengeri kigyóknak, évek óta tartó vajadás után alighanem a rövid időn belül a megvalósulás stádiumába lép. A kisbizottság, amelyet a szervező bizottság küldött ki a maga kebeléből, összeállított egy fizetési tervezetet, amely ha egyes részleteiben módosításokra szorul is, általánosságban elfogadható és előreláthatóan nemcsak a tisztviselők, de a nagyközönség körében is megnyugvást fog kelteni.

A tisztviselők körében, mert nagyban enyhít eddigi nyomasztó anyagi helyzetükön s a közönség körében is, mert senki előtt sem lehet közömbös, hogy az Alföld nagy metropolisa, a leggazdagabb magyar város méltóképpen honorálja azoknak a munkásságát, akik Debreczen szolgálatában töltik el életüket.

A fizetésrendezés szerint a tisztviselők a következő évi javadalmazásban részesülnének:

Polgármester: 10.000 korona fizetés, 1600 korona lakbér.

Főjegyző és főkapitány: 6.600 korona fizetés, 1200 korona lakbér.

Tanácsnokok, főmérnök, főszámvevő: 4.800—6000 korona fizetés.

Tiszti főorvos, erdőmester, árvaszéki ülnökök, a bünyügyi osztály főnöke, mérnökök: 3600—4400 korona fizetés.

Rendőrkapitány, számvevő, házi pénztáros: 3100—3500 korona fizetés, 700 korona lakbér.

Kerületi orvosok, rendőrfogalmazók, vágóhídi igazgató, gyámpénztáros, adótárnok, közgyám: 2600—3000 korona fizetés.

Városgazda, másodosztályú rendőrfogalmazók, házipénztári ellenőr 2200—2600 korona fizetés, 600 korona lakbér.

Gyámpénztári, adópénztári, vágóhídi ellenőrök, mérnöki rajzolók, adókievők; 2000—2400 korona fizetés, 500 korona lakbér.

Ezek a főbb tételei a fizetésrendezés tervezetének. A kisbizottság munkáját a szervezőbizottság pénteken délután tartandó ülésen veszi tárgyalás alá és előreláthatóan pártoló javaslattal fogja a törvényhatóságnak augusztus 24-én tartandó közgyűlése elé terjeszteni.

Gyilkossággal vádolt házaspár.

Kozák György rejtélyes halála.

Exhumálták egy év után.

A debreczeni vizsgálóbírósa érdekes bűnygyben rendelt el nyomozást. Ezelőtt egy évvel eltemettek egy embert, akiről azt mondták, hogy öngyilkos lett, de mint utóbb kiderült, kegyetlen gyilkosságnak lett az áldozata. A halottat tegnap exhumálták és ez alkalommal a feljelentés vádjai igazaknak bizonyultak.

A múlt év május havában történt, hogy Kozák Györgyöt, egy rendezett anyagi viszonyok között élő embert, a homokkerti lakásán felakasztva találták. Az akkor lefolytatott hatósági eljárás ekkor öngyilkosságot állapított meg és így az agg embert annak rendje és módja szerint el is temették.

Több mint egy év telt el azóta s a Várad-utcai sirkertben Kozák György sirja fölött sűrűn kinőtt a mezei fű s rég elfeledte mindenki az öreget. Az idő teltével azonban fordulat állott be az ügyben. A véletlen világosságot vetett a rejtélyes ügyre és a napokban egy névtelen feljelentés érkezett az ügyészséghez, amely tele volt súlyos vádakkal. A többek között a levél azzal vádolt egy házaspárt, hogy ők gyilkolták meg az öreg Kozákot és csak azért akasztották fel a szegre, hogy kegyetlen tettüket elpalástolják.

A névtelen feljelentés alapján szigorú titoktartás alatt a csendőrség, rendőrség karöltve nyomozni kezdett és nem kis meglepetésre olyféle adatok kerültek napfényre, amelyek a vádak valódiságát látszottak bizonyítani. Ezek alapján Tóhy István dr. vizsgálóbíró elrendelte a holttest exhumálását. Ez a hivatalos aktus ma délelőtt ment végbe. Petneházy Boldizsár vizsgálóbírói segéd, Bikfalvy József rendőrhiztos, Horváth Artur és Berencsy Zoltán dr. orvosok kimentek a Várad-utcai temetőbe és a halottat kiásatták, majd kocsihoz tették és bevitték a közpórház bonctermébe, ahol aztán felboncolták.

A megejtett orvosi szakértői vizsgálat megállapította, hogy tényleg fenforognak büntetendő cselekmények, mert a már oszlásnak indult hullán is láthatók az erőszak jelei. A holttest egyes részeit beleit és minden máseféle részeit kiszedték, a többi részt pedig beküldték az or-

szágos kórintézetbe felülvizsgálás és megfelelő szakvélemény nyilvánítása végett.

A vizsgálóbírósa e véleményétől teszi függővé a további eljárást, azonban a bünygyi nyomozás addig is tovább folyik.

Rózsahegyi eset Nyiregyházán

Holttestek helyett harcsák.

Bűnpör lesz a tévedésből.

Országos kacagást keltett — mint ismeretes — a rózsahegyi orvosoknak az a tévedése, hogy egy atléta holttestének nézték egy medve hulláját. Most ehhez hasonló mulatságos eset történt a nyiregyházi vasúti állomáson, de ennek a humoros történetnek alighanem bűnpör lesz a folytatása. Az eset ez volt:

Tegnap este hét órakor, mikor a Szerencs felőli vonat berobogott a nyiregyházi állomásra, a kalauz lélekszakadva rohant az ott tartózkodó inspekciónak rendőrbiztoshoz és jelentette, hogy egy másodosztályú szakaszban utazó földbirtokos két csecsemő holttestet talált egy podgyaszban.

A rendőrbiztos e jelentésre rögtön sietett, ahol a gyanus urat igazolásra szólította fel és kérte, hogy engedje megvizsgálni a podgyaszt. A felszólított utas természetesen készséggel adott helyt e kívánságnak és a biztos keresni kezdte a holttestet.

Mekkora volt azonban az ámulata, mikor a két holttest helyett, két szépen kifejezett harcsát pillantott meg egy papirba göngyölve. A gyanu ugyanis úgy merült fel, hogy a két harcsa úgy volt becsomagolva, hogy a fejük egy kissé szabadon maradt, amelyek úgy néztek ki, mintha csecsemőholttestek lettek volna.

A tévedés után a biztos természetesen sűrű bocsánatkéréssel távozott a szakaszról. A meggyanúsított ember azonban, mikor megtudta a vizsgálat okát, nagy méregbe jött és most föl akarja jelenteni a rendőrbiztosnak, aki pedig nem tett mást, mint egy feljelentés folytán kötelességét teljesítette.

UJDONSÁGOK.

— Kossuth Ferencz nyaralása.

Karlsbadból táviratozzák: Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter e hó 22-én reggel 7 órakor utazik el innen és Prágán át este Pozsonyba érkezik, ahol a szalonkocsiban meghál. A miniszter másnap délelben 1 óra 48 perokor érkezik a fővárosba a nyugoti pályaudvaron.

— A püspökválasztás. Napról-napra több kilátással megy a püspökválasztási küzdelembe Baltazár Dezső dr. hajduböszörményi esperes. A tiszántuli kerület egyházközségei, amelyek Baltazárt óhajtják látni a püspöki székből, egymásután adják le reá a maguk szavazatait. — Búdszentmihályról jelentik: A búdszentmihályi református egyháztanács július hó 19-én

tartott gyűlésen három szavazatát egyhangulag Baltazár Dezső dr. esperesre adta. Erősbödött ma Baltazár tábora még Makó, Szeged, Vámspércs, Hajduszovát és Tiszadob egyházközségek szavazataival is.

— **Vilmos császár és Fallières elnök találkozására.** Londonból táviratozzák: Ujból híre kelt, hogy Vilmos német császár találkozni fog Fallières francia köztársasági elnökkel. Ezt abból is következtetik, hogy az elnök jachtját újból és fényesen dekorálták és hogy német lobogókat is szállítottak a hajóra, arra az esetre, ha a császár beleegyezik a találkozásba.

— **Az adószaknácus tagjai.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara az országos szesz, sör és ásványolaj megadóztatására alakított bizottságba tagokul választotta meg a szeszadó tanácsba: Fürst Ödön (Debreczen), Mandel Dezső (Nyírbátor), a sörtanácsba: Áron Jenő (Debreczen), Linter János (Munkács), az ásványolaj tanácsba: Lusztig Károly (Debreczen) és Déner István (Anarcs). A pénzügyminiszter most ezeket a választásokat megerősítette.

— **Tsutsner alezredes a katonákért.** A debreczeni 39-ik gyalogezred itt állomásozó zászlóalj-parancsnoka, Tsutsner alezredes elrendelte, hogy a nyári nagy melegben a katonák korán kezdjék a gyakorlatozást, úgy hogy már nyolc órakor visszatérhessenek a kaszárnyába. A humanus rendelet nagy örömet okozott a katonák között.

— **Az angol és a magyar-osztrák hajóhad Fiumében.** Fiuméből táviratozzák: Az angol hajóraj ma délután hagyta el a fiumei kikötőt és a parti ütegek diszlövéséi közben Spalato és Sebenico felé indultak. — E hó 29-én a magyar-osztrák hajóhad érkezik Fiumébe és augusztus 3-ig marad ott.

— **Tisztújítás Böszörményben.** A közeli Hajduböszörmény városában nagyban folynak a készülődések az általános tisztújításra. Az eddigi polgármesterrel szemben fellépett Paksy Károly odaváló ügyvéd, akit rendkívül erős párt támogat.

— **A debreczeni villamos vasut ügye.** A debreczeni villamos vasut ügye rohamos léptekkel halad előre. Most Kovács József polgármesterrel, Körner Adolf és Csóka Samu tanácsnokok és Aczél Géza főmérnök elutaznak Pozsonyba, Nagykanizsára és Kolozsvárra, hogy az ottani üzemet tanulmányozzák.

— **Rosdestwenski nem halt meg.** Az összes lapokat bejárta az a hír, hogy Rosdestwenski orosz tengernagy, akinek hajóhadát a japánok most három évenként kreverték a asuzimai szorosban, tegnap Neuheim fürdőben meghalt. Frankfurtból táviratozzák most, hogy a Frankfurter Zeitung megeccfolja a tengernagy halálhírét.

— **Debreczeni pénzügyi tisztviselők előléptetése.** A hivatalos lap közli, hogy a király Medgyesy Ferenc debreczeni pénzügyigazgatóság titkárát pénzügyi

tanácsossá, Lenchés István segédtitkárát pénzügyi titkárrá és Halász Oszkár dr. pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— **Egy ezredes balesete.** Szegedről jelentik: Weber Alfréd ezredes, az ötödik honvédezed első zászlóaljának parancsnoka, ma reggel Ujszegedre lovagolt, hogy a lövőhelyet megnézzé. Utközben lova egy tehéncsordától megbokrosodott és elvágódott. Az ezredes lebukott lováról és oly szerencsétlenül esett el, hogy válperece eltört. Az ezredest a csapatkórházba szállították; állapota nem veszedelmes.

— **A szervező bizottság ülése.** Debreczen város szervező bizottsága péntek délután fél négy órakor Wessprémy Zoltán főispán elnöklésével ülést tart. Az ülésen a tisztviselők fizetésrendezése kerül ismét tárgyalás alá.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Izlanda Dezső makói hírlapíró, fél éves Ilonka nevű leánya 18-án este hosszas szenvedés után elhunyt. A kis gyermeket, akinek szülei iránt Makón általános a részvét, tegnap kísérték ki a református temetőbe.

— **Harden az Eulenburg-pörről.** Berlinből táviratozzák: A *Matin* berlini levelezője meginterjuvulta Hardent, az Eulenburg pör dolgában. Harden azt mondta, hogy sejtette az elnapolást, de ez tulajdonképpen magának Eulenburgnak a műve. Igaz, hogy a herceg beteg, de ő művészien tudja kiaknázni betegségét a részvét felidézésére. Sajnálni, sajnálom — mondta Harden — de csak annyira, mint minden vádlottat szoktak. Nagyon olcsó komédiázást vinnék véghez, ha tagadnám, hogy örvendek győzelmeknek és krokodilkönnyekeket osztanék a herceget.

— **A szászrégeni gyilkosság.** Szászrégenből táviratozzák: Helyreigazítólag arról értesülünk, hogy Pártos Gyula, aki Giacomuzzit revolverrel agyonlötte, nincs a M. A. V. szolgálatában, hanem a székelyföldi körvasut építkezésénél van mérnöki minőségben alkalmazva. Magára a gyilkosság esetére vonatkozólag Pártos Gyula mérnök testvérbátyja Pártos Vilmos dr. lévai ügyvéd, aki jelenleg Marosvásárhelyen időzik, úgy adja elő a tényállást, hogy Giacomuzzi előbb ostorral csapott fivérére. Erre Pártos Gyula felszólította Giacomuzzit, hogy szálljon le a kocsirol. Midőn Giacomuzzi ennek eleget tett, állítólag ismét Giacomuzzi lépett fel támadólag és torkonragadta Pártost s folytogatni kezdte. Pártos védekezett, és zsebéből revolvert vett elő, amely, amikor ellenfele kezét torkáról le akarta fejteni, véletlenül elsült és golyója Giacomuzzi testébe hatolt. Giacomuzzi és Pártos egy régi párbajügyből kifolyólag haragosai voltak egymásnak.

— **A szoboszlói katasztrófa sérültjei felgyógyultak.** A hajdusoboszlói rémes katasztrófa sulyos sebesültjei teljesen felgyógyultak. Kovács Antal néhány hét múlva teljesen elhagyhatja a kórházat, Meinröb Mayer és Péntek Gábor már fenn sétáltak, Lavotta Emilné, Czabán László és Czabán Lászlóné szin

tén teljesen jól érzik magukat, úgy hogy néhány hét múlva teljesen felgyógyultan hagyják el a kózkórházat.

— **Sikkasztásért elítélt hadnagy.** Aradról táviratozzák, hogy az ottani hadbírótság ma Recking Marius aradi 33-ik gyalogezredbeli hadnagyot egy évi várfogházra ítélte, mert a tiszt kaszinótól, amelynek pénztárosa volt, nagyobb összeget elsikkasztott. A hadnagy áprilisban megszökött ezredétől, de Triesztben elfogták és visszakísérték Aradra.

— **Elnök és alelnök tragédiája.** Tragikus eset történt a minap Békéscsábán. Néhány nappal ezelőtt gyógyithatatlannal betegsége miatt agyonlötötte magát Plesch gazdag földbérő, az izraelita szentegylet elnöke. Az öngyilkosság hírére, mely a városban nagy részvétet keltett, az egyesület választmánya értekezletre gyűlt össze, hogy az elhunyt elnök temetésének módozatait megállapítsa. Az értekezleten az egyesület alelnöke, Lemberger József kereskedő elnökölt. Lemberger rövid beszédben emlékezett meg az elnök elhunytáról, majd a temetés dolgában tett indítványt. Beszéde közben hirtelen a szívéhez kapott, lefordult a székről és meghalt. Szívrohamból érte. Az egyesület elnökét és alelnökét egyszerre temették nagy részvét mellett.

— **Egy üzlet válsága.** Megirtuk tegnap, hogy a Szent Anna-utca sarkán levő Fogarassy-féle kereskedés bűnös manipulációk miatt válságba került. Ma délelőtt ez ügyben az a fordulat történt, hogy Ullmann Salamon debreczeni nagykereskedő ügyvédje, Freund Jenő dr. utján hitelezési csalás címén feljelentést tett a cég ellen. — A törvényszék vizsgálóbírója e feljelentés folytán el fogja rendelni a bűnügyi zárlatot az üzletre.

— **Zeppelin kudarc.** Berlinből táviratozzák: Zeppelin gróf legutóbbi lég-hajó-fölszállásának kudarcra oly lesújtó hatást gyakorolt a németekre, akik a lég-hajó ut előtt a legvérmesebb reményekkel kecsegtették magukat, hogy a nagy lapok egy része őszintén bevallja a nagy és mély csalódást. A berlini *Localanzeiger* azt mondja az irigykedő francia és angol sajtónak, hogy kár volt a nagy ijedtség, mert Zeppelin lég-hajója épp oly kevésbé volt biztosítva a balesetek és szerencsétlenségek ellen, mint az eddig lég-hajók.

— **Gyilkos felhőszakadás.** Déváról táviratozzák, hogy ott és a környéken óriási felhőszakadás volt. A Peccol-féle gőzfűrészmalom felügyelőjét, akit utban talált a vihar, egy leomló hegy romjai maguk alá temették.

— **Frosso, Krissán,** ez a két név ma a szóbeszéd tárgya Debreczenben, a nevek viselője pedig két művészember, akik páratlanul állnak az egész világon. A bikabeli tarka szinpad előadása keretében lépnek fel a művészek, kiket az igazgatóság a legmesszebbmenő anyagi áldozatok árán szerződtetett pár napra. Frosso, ki eddig a világ legelső varieté szinpadjain, így Berlin, Páris, London és még számtalan világvárosban debütált egy megfejthetetlen rejtély képviselője. Műkö-

déséről a világsajtó a legmelegebb hangú kritikákat írta, s a közönség pedig rejtélyes voltát a legnagyobb érdeklődéssel kísérte. Hasonló nagy művész Krizsán, a forgatható fejű ember, ki páratlanul áll a világon. Frossó naponként 6 órától fél 7-ig a Piac-utca 84. szám alatti Rózsa-féle üzlet kirakatában látható.

— **Tolvaj ügynök.** A lakásnézés ürügye alatt tegnap egy ismeretlen ember aki ügynöknek mondta magát, behatolt Vissóczy Imréné Teleki utcai lakására és míg a háziasszony a szomszéd szobába átment, addig az ismeretlen szobanézó ellopja az óráját. A tolvajlást csak az állítólagos ügynök eltávazása után fedezte fel és nyomban feljelentést tett ellene a rendőrségen.

— **Keresnek egy gyuftogatót.** Sümegi Ferenc volt vaskereskedő feljelentést tett egy ismeretlen ember ellen, aki belopódzott udvarára és faskamaráját felgyújtani akarta. A rendőrség megindította az ismeretlen gyuftogató ellen az eljárást.

— **Véresre vert asszony.** Heves jelenetek játszódtak le tegnap a Homok-utca egyik házában. A háziur egyik lakónőjével Suba Andrásnéval összeveszett és a dulakodás hevében úgy fejbe vágta, hogy ennek koponyája megrepedt. A súlyosan sérült asszonyt a kórházban ápolják.

— **Megvadult lovak.** Nagy rémület támadt ma délelőtt a Piac utcán. Búte Albert lovai megbokrosodtak és örült vágatva száguldtak a nagytemplom felé. Ott elfogták a lovakat, de ekkor már Búte Albert véres fejjel feküdt az utca kövezetén. A szerencsétlen ember sebeit bekötötték, ezután haza vitték lakására.

— **Dr. Katona Mihály,** sárospataki homeopata orvos ismét megtartja rendelő óráját Debreczenben, e hó 23 és 24 éj. Dabos u. 55. sz. alatt, a hol különösen a gyomor-, bél-, és tüdőbajosok szokták nagy számmal felkeresni a sikeres gyógyításairól széles körben ismert orvost.

— **Gumi gallérok** és Gumi köpönyök óriási választékban érkeztek Halomágyi Sámuel női felöltő áruházában.

VILLAMOS SZINHAZ.

— **Az Uranus mai új műsora.** 1. Az első zongora lecke (Bohózat.) 2. A kis hegedű művész. (Megható.) 3. Alkalmatlan barátok. (Bohózat.) 4. Az örölt. (Megható.) 5. A mázoló boszúja. (Bohózat.) 6. A szenvedélyes vívó. (Bohózat.) 7. Műsoron kívül. Műsorváltozás fentartva. Előadások kezdete este pont 8 és 9 órakor. Helyárak mint rendesen. Az előadások alatt Berki Lajos kitűnő zenekara játszik. Előkészületben Amor birodalmában. **Narcis legendája.** (Nagy látványosságok.) Azonkívül több pompás újdonság.

IRODALOM.

— **Az új végrehajtási törvény ismertetője** címen kis füzetke jelent meg, mely pontosan ismertetette mindazt, ami kereskedőket, iparosokat, köz és magánhivatalnokokat egyaránt érdekel. Az ismertető füzet ára 40 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben és hírlapárúsító helyen. Megrendelhető 40 fillér beküldése mellett Vadász Henriknél Budapest, IV. Szondy-utca 44 sz. a.

TÖRVÉNYKEZES.

— **Okirathamisító cselédleány.** A debreczeni törvényszék büntető tanácsa érdekes okirathamisítási ügyet tárgyalta ma Oláh Miklós dr. elnöklésével. Papp Mária szolnoki születésű debreczeni tizenöt éves cseléd volt a vádlott, aki amiatt állt a vádlottak padján, mert gazdaasszonya Marozsinszky Antalné főhadnagyné nevében írt egy levelet Kontsek Kornél debreczeni kereskedőhöz, amelyben 64 korona értékű ruhaneműeket kért. A levelet elvitte a kereskedőhöz, aki természetesen odaadta a lánynak a kért árukat, Ilyen módon Glück Ede debreczeni cipőkereskedőtől is elhor-170—180 korona értékű cipőket. A becsapott kereskedők hamarosan megtudták, hogy hamisított levelek alapján szolgáltatott ki az árukat és feljelentették Papp Máriaát. A cselédleány mindent beismer a mai tárgyalás során és a törvényszék büntető tanácsa magánokirat hamisításért egy havi fegyházra és ötven korona pénz-büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Terménytözsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1908 július 21.

Készáru ötig magasabb, határidők szilárdak.

1908. októberi buza	11.24	25
1908. májusi buza	—	—
1908. áprilisi buza	—	—
1908. áprilisi roza	—	—
májusi roza	—	—
1908. októberi roza	9.50	—51
októberi zab	8.39	—40
áprilisi zab	—	—
1908. májusi zab	—	—
1909. májusi tengeri	7.29	—30
1908. júliusi	7.56	—58
1908. augusztusi tengeri	7.52	—53
1908. augusztusi repose	—	—

REGENY-CSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

55. Regény.

— Ha addig tart is csak életem fonala, míg egy óráig újra nyugodt leszek, nem bánom — de érzem, tudom, hogy mindent képes leszek elkövetni, hogy e nyugalmat magamnak megszerezsem. Nem gyötörhetem tovább szívemet ez égető kínok parázsával, szabad folyást kell engednem érzelmeimnek, ki kell kiáltanom teljes erőmből az éjbe, hogy hallják a misztikus lények vallomásokat s megvigyék hirül a mindenség urának, a mit az én végtelen benső harcrom tombol. Nem tudom mi történt velem, lázban égve, zokogva panaszol szívem, vágyat, csak egyetlen vágyat érzek, beszívni, lelkembe szívni ez illatot, mely az ő lelkenek illata, örökké csak ezt szívni s égni a fájdalmas édes kimondhatatlan vágy közt: őt láthatni.

Kivette a zöld szalagot s összecsókolta azt, kezével simogatta, arcához tette, szeméirz nyomta és könyeivel áztatta, mitől az illat csak még kábitóbban áradozott úgy, hogy az egész szobát betöltötte.

— Végem van! kiáltá a szenvedő asszony egyszerre, mint egy új eszmétől megkapatva, végem van! mert most először szeretek életemben csak igazán. Andor csak eszménykép volt, Albert csak a be-

csületes tárgya. Amadeo az, ki mindenkit képes elhomályosítani e világon. Ő az egyedüli férfi, ki mintha nem is anyától született volna, a teremti bölcsesség észszel felérhetetlen kezeiből egyszerre került ki így, a milyen. Oh, Amadeo az egyetlen férfi az egész világon, s ha tudnám, hogy igaz . . . hogy szeret . . . nem, nem . . . ő nem szerethet engem, én nem vagyok ő reá méltó, én egy bűnös, rettenesen bűnös nyomorult teremtes vagyok csak — s mint kit az őrjöngés rohamai ejtenek hatalmukba, futott az ablakhoz, mélyen kihajolt s zokogástól elfojtott tompa hívó hangon kiáltá:

— Anyám! Anyám! jöjj segítségemre. Szemeim meredten szegeződtek az áthatlan sötétségbe, s ekkor egy rekedtes vékony hang szólalt meg a repkények között.

— Talán engemet hívott signora? felmenjek?

— Te vagy az Tarna? kérdé össze-rezzenve a váratlan megszólításra Vilma.

— Én vagyok signora, felmenjek?

— Nem, ne jöjj fel semmiesetre, és azonnal takarodj a repkények közül, mit ólálkodol itt, miért nem alszol?

— Mert valamit mondani szeretnék.

— Nekem? . . . mit szeretnél mondani?

— Ha felmehetek megtudja . . . különben nem.

Balzsamos nyugasztaló enyhésként hatottak a cigányleány szavai Vilma megzavarodott lelkére. Érezte, hogy az egyedüli lény ez, ki vele egyetért s ki el nem itéli őt, bár csak egy szörny, egy gnom. De most több, nagyobb mindenkinél, mert egyetlen szavával is már képes volt lecsillapítani a netovábbig fokozódó kétségbeesést.

— Jöjj gyorsan, szólj ismét mélyen kihajolva, de vigyázz drága gyermek, meg ne sértsd magadat, le ne csusszál.

— Ah, dehogyan . . . és a signora milyen kegyes hozzám, mintha szeretne, hangzottak Tarna szavai. S a bozontos fő kevés vártatva megjelent az ablak ürében.

— Mjért ólálkodtál itt? mi mondanod van?

— Azt akarom mondani signora . . . jaj de az istenért, milyen fehér önnök az arca, mintha azonnal meg akarna halni. Úljön le signora, nagyon szánalmas állapotban van, ha nem utálná kezeimet, kissé megsimogatnám a fejét, tudja ugy a mint illik . . . Az én anyám nagyon tudományos asszony, odafent lakik a hegyek között, ismer minden füvet, és egész napokon át kint jár az Alpeseke. Az minden betegséget meg tud gyógyítani . . . a ki úgy van, mint most a signora, annak csak fejére teszi a kezeit, s azonnal megenyhül.

— Hát vannak így mások is, a mint én lenni látszom előtted.

— Hogyne volnának, signora, persze hogy vannak . . . a ki fiatal és szép, az nagyon könnyen belékerül az ilyen állapotba . . .

— De te valami mást akartál velem közölni.

— Akartam, de azt holnap is megmondhatom, ha nem lesz ennyire halavány.

— Miért nem most?

— Nem érdekes — igazán nem érdekes. Inkább beszéljünk csak önnök az állapotáról; nézze, mondá, miközben sárga ruhája zsebéből egy száraz gyökeret vett elő . . . ilyen én mindig gyökere magamnál, ez mindenféle detegség ellen jó. Mikor valaki úgy van, mint a signora, — le kell belőle törni egy kis darabot, egy fél pohár vízbe vetni, s egy óráig állani hagyni. Azután lassan megissza az ember, és mindjárt könnyebben viseli a baját.

— És te ezt anyádtól tanultad?
 — Anyámtól.
 — De hátha ez a gyökér méreg?
 — Oh, arról meggyőzhetem a signorát, hogy nem ártalmas, nézzen ide, s ezzel egy darabkát letörve fogai közé vette, megropogtatta és elnyelte.
 — Nekem ugyan most nincs rá szükségem, de a signora kedvéért megesszem, lássa és győződjék meg, hogy nem méreg.
 — Add hát ide, én is megpróbálom.
 — Itt van az egész, tessék megmosni szépen s azután használni.

— Mit kívánsz érte?
 — Semmi mást signora, csak hogy máskor is olyan szépen szóljon hozzám, mint az imént.

— Hát szoltam valamit? Nem is emlékszem.

— „Vigyázz drága gyermek, meg ne sértsd magadat“, ezt mondta a signora... és én azonnal elhatároztam magamban, hogy adok önnek ebből a gyökérből, mert ha nem is gyógyul meg tőle egészen, de még sem lesz ennyire kétségbeesve. Oh, én nagyon jól tudom, mi baja van a signorának, folytatá a leány egészen megváltozott arcuzal; szemei, melyek máskor bambán meredtek, most csupa értelmet, lelkesülést fejeztek ki, igenis tudom: a szíve fáj... mert szerelmes.

— Szegény signora! susogá a leány, egyszerre odaborulva Vilma lábaihoz, menyire sajnálom...

— Ne beszélj bolondot, szolt Vilma s elutasítólag intett kezével, kelj fel s ne beszélj ostobaságokat, mit tudhatnál te éretlen gyermek létedre.

— Nem vagyok én éretlen gyermek; már piczi koromtól hallottam, láttam és tanultam nagyon sokat. Oh, a gitánók mestersege nem gyerekjáték ám, signora! Ők a jövőbe s múltba egyaránt belátnak; tudnak megrontani és meggyógyítani; tudnak szerelmet s gyűlöletet ébreszteni.
 (Folyt köv.)

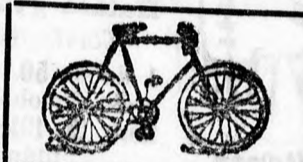
**Legjobb órák,
 legszebb ékszerek**
 szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórás
 Debreczen, Piacz-utca 42.

Akar ön nőstülni?

Hölgyektől (közte olyanok is, kiknek törvényt. gyermekük, testi hibájuk stb. van) **5000-500.000 K vagyonnal**, megbízásunk van, alkalmas férjeket keresni. Csakis oly urak, (ha vagyontalan is) kiknek komoly a szándékuk és kiknél nem akadály a gyors házasság, irjanak **L. Schlesinger Berlin 18.** címre.

Kerékpár, varrógép, gramofon

vilamossági
 cikkek és
 mindennemű
 alkat-részek
 állandó raktára.
 Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománczolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakemberen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,
 Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi XIV. t. cz. 15. §-a értelmében mindazon arany, ezüst és ruhanemű tárgyak, melyek 1907. december hó 31-ig el lettek zálogosítva és sem kiváltva, sem meghosszabítva nem lettek, azok **1908. augusztus hó 5-én délután 2 órakor** a zálogintézet helyiségében az Iparhatóság közbenjöttével elárvereztetnek.

Kohn Henrik

Központi Zálogintézete
 Kossuth-u. 15.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,
 mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mittezen) bőrbajokat. Kicsititja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
 Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.
 Debreczen,
 Főpiacz 31, a városházzal szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.
**Mennyasszonyi kelengye
 szőnyeg és divatruház.**
 Fürdő köpenyegek, uszó ruhák, Gyapju és Pelüsch utazó Plaidek
nagy raktára!

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkínzóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy“ szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszaru“ gyógyszerháza.
 Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.
 (Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.
 Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Olla

a legtökéletesebb
gummi különlegesség
 nem szakad, s így feltétlenül megbízható.

Fő raktár
Schön Sándor

Keztyű, kötszer, és orvosi műszertárában
 Debreczen, Piacz-u. 12. sz.

Keresek

asztalos műhelynek

alkalmas tágas, világos pinczét, lehetőleg a piacshoz közel.

Czim Biró Vilmos Hatvan-utca 5.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók
Porjes Sámuelnél
 Szilágy Somlyón, saját házában.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből azedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Ertekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Egy biztos megélhetést nyújtó cipész üzlet berendezéssel más vállalat miatt eladó. Czim a kiadóhivatalba.

Szűrött oltott mész, élesdi darabos mész Kocsis Jánosnál legolcsóbban lehet kapni Czegléd utca 16.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Kiadó lakás. 4 szoba, előszobával aug. 1 től Darabos-u. 9. kiadó.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-üöltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

A debreczeni falpar r. társaság ajánlja 3 éves vágású tűzifáját: Elaprózva, ólomzáros szekérben, házhoz szállítva lerakva: A cserfát 10 mázsát 24 koronáért. A gyertyánfát 10 mázsát 25 koronáért. Egy teljes ölfát számozott hasábokban 37 koronáért. Egy teljes ölfát számozott hasábokban 38 koronáért. Az ötfelé vágott fa 10 fillérrel drágább. A telepen átvett, tehát nem szállított aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként 2 kor. 50 fillér. A hasábos ölfá cserfa 34 kor. a gyertyán 35 korona. A megrendelések telefon utján (száma 544.) vagy levelező lapon, vagy posta utalványon eszközölhető. A szállítás 24 óra alatt teljesítatik. — Az igazgatóság.

Csapó-utca elején egy üzlethelyiség berendezéssel azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

A főtéren egy nagy pince azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Hotedik realista a két havi szünidőre nevelőül vagy irodai munkálatokra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Egy igen szép, nickel kopirprés jutányos árban eladó. Ertekezhetni a kiadóban.

Egy száraz világos lakható pince lakás kiadó Darabos-u. 5. szám. Ertekezhetni lehet az emeleten.

Kerestetik egy házaspár kinek felesége a délelőtti házi dolgokat elvégzi, lakást, vagy fizetést kap szolgáltatásért. Késes-utca 36.

Egy jól főző középkorú özvegy urind házzal ajánlkozik. Czim a kiadóban.

A bőszőrményi réten tanya épületekkel ellátott 16 1/2 hold buza és egyéb vetésekkel elldó. Czim a kiadóban.

Úri házhoz egy takarítónő felvétetik dél-éltre. Czim a kiadóba hagyandó.

Féderes árukeszi megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Boreczet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

Előre haladott idény miatt

mélyen leszállított árak

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-u. 43. sz.

Dus választék a legdivatosabb

nap- és ernyőkben.

Izléses kivitel

Francia mellfűzők 3 kortól feljebb.

Javítások és átalakítások gyorsan, és olcsón eszközöltenek.

Hajdusági Bajuszpedra

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvú” gyógyszertár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Haszonbérbeadás.

Bereg megye déli részén Szabolcs megyével határosan Csonkapi község határában egy 1850 magyar holdas síkfekvésű

buzatermő birtok

két majossal, egy urilakkal haszonbérbeadó, esetleg

eladó.

Bővebb értesítést ad Dr. Balázs Bertalan ügyvéd Debrecen.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénsavdus,

RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedeze idült hurutjainál, húgykő- és fóvénképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmáinál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puoh és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.